

Αφότου ο Τόμας Έντισον (1847-1935) δημιούργησε το γραμμόφωνο (1877), οι εφευρέτες όλου του κόσμου βάλθηκαν να ανακαλύψουν κάτι αντίστοιχο και για το μάτι. Ο ίδιος ο Έντισον προσπάθησε, από το 1889, να κατασκευάσει ένα μηχάνημα που να συνδυάζει ήχο και εικόνα. Ζητούσε πολλά. Η ουσιαστική βοήθεια ήρθε από τον κόσμο της ανθρωπολογίας. Οι επιστήμονες ανακάλυψαν αυτό που ονομάζεται οπτική αδράνεια του αμφιβληστροειδή χιτώνα: Το μάτι δεν μπορεί να ξεχωρίσει δυο εικόνες, αν δε μεσολαβήσει χρονικό διάστημα μισού δέκατου του δευτερολέπτου. Έτσι, βρέθηκε ότι θα μπορούσε να δημιουργηθεί η ψευδαίσθηση της κίνησης, αν κάποιος μπορούσε να φωτογραφίζει ένα κινούμενο σώμα δώδεκα με είκοσι φορές σε κάθε δευτερόλεπτο και να καταφέρει να προβάλλει τις φωτογραφίες αυτές με την ίδια ταχύτητα που τις τράβηξε.

Οι πρώτες απόπειρες έγιναν με εικόνες που έδειχναν τις διαδοχικές φάσεις μιας κίνησης και που προβάλλονταν με μεγάλη ταχύτητα. Στα τέλη του 19ου αιώνα, γνώρισαν μεγάλη δόξα τέτοια μηχανήματα: Ήταν το φαντασιοσκόπιο, το ταχυσκόπιο, το ζωτρόπιο, το πραξινοσκόπιο, το φωτογραφικό περιστροφικό και το περίφημο κινητοσκόπιο του Έντισον. Όλα για έναν θεατή, κατασκευασμένα με τη λογική του παιχνιδιού "βιου μάστερ", σε γρήγορη έκδοση. Στα 1888, ο Αμερικανός Ε. Μάρει εφεύρε μια μηχανή για τη λήψη εικόνων. Και στα 1891, ο Τόμας Έντισον κατασκεύασε μια μηχανή προβολής.

Με όπλα τους τις εφευρέσεις αυτές, οι Γάλλοι χημικοί Αύγουστος και Λουδοβίκος Λυμιέρ κατάφεραν να γυρίσουν την πρώτη ταινία (1895). Διαρκούσε ένα ολόκληρο λεπτό και ήταν μόνο εικόνα, δίχως ήχο. Όμως, με την ταινία των Λυμιέρ, ξεκίνησε η εποποιία του κινηματογράφου. Και, παρ' όλο που η εφεύρεση του μαγνητόφωνου υπήρχε από το 1899 (δημιουργία του Δανού Βαλντ Πόουλσεν) η πρώτη ομιλούσα ταινία άργησε να γυριστεί. Ήταν «Ο Τραγουδιστής της τζαζ» που προβλήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 1927. Ακολούθησαν οι έγχρωμες ταινίες και οι εφευρέσεις που ονομάστηκαν σινεμασκόπ και σινέραμα (22 Σεπτεμβρίου 1952).

(Έθνος της Κυριακής, 18.1.2009) (τελευταία επεξεργασία, 20.10.2010)